

23-04-026

ny verden

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. 4 1972

TIDSSKRIFT FOR
MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer en gang om måneden

Nr. 4 — 1972

I redaksjonen:

Eva Riise Hanssen, redaktør

Anders Eskeland

Einar Engebretsen

Jens J. Wilhelmsen

Leif Hovelsen

Inge Mannsåker

Sturla Johnson

Finn Harald Wetterfors

DANSK REDAKSJON:

Keld Jørgensen

Hans Wenck

ABONNEMENTSPRIS for et år
(12 numre):

Norge n. kr. 30,-

Danmark d. kr. 32,-

Sverige sv.kr. 20,-

Finland mk. 17,-

Løssalg i Norge: kr. 2,50

NORGE:

Sophus Lies gate 5, Oslo 2

Postboks 1243, Vika, Oslo 1

Postgiro 12 579 - Tlf. 56 34 14

DANMARK:

Ole Olsens Alle 8

2900 Hellerup

Postgiro 18 51 51 Tlf. HE 6327

SVERIGE:

Sveavägen 34, 6, 11134 Stockholm

Postgiro 70 61 90 - Tlf. 10 34 56

FINLAND:

Postgiro 11 20 95, Helsingfors

Utgiver: MORALSK OPPRUSTNING

© NY VERDEN

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Trykk: Br. Tengs, Oslo

Papir: 100 g Norprint fra Saugbrugsforeningen

Forsiden:

Kan Norden gå i spissen for en renessanse innen familielivet — var et av spørsmålene ved en nordisk konferanse for Moralsk Opprustning i Roslagen, Sverige, i påsken. En rekke familier tok del, blant dem studie-rektor Silas Rydgård og hans familie fra Lidingö.

Konferansen omtales også på side 7 i dette nummer.

Den omvendte verden

Når den engelske karikaturtegner Giles i **Daily Express** setter sin pennespiss på en begivenhet i britisk liv, kan man være sikker på at begivenheten er aktuell.

I Storbritannia, som så mange andre steder i verden idag, er det moderne for mann og kvinne å leve sammen uten å gifte seg. Følgen er at mange unge mennesker gifter seg i hemmelighet, men sier til sine venner at de ikke er gift. De vil ikke risikere å bli sett ned på som umoderne.

Med sin humoristiske strek har Giles skildret en engelsk dagligstue. Den unge kvinnen med tre barn og det fjerde på vei, sier til sin mor som er på besøk: «Mamma, jeg har en forferdelig tilståelse — Augustus og jeg har vært gift i mange år.»

Henslengt på divanen ligger Augustus, langhåret, og leser MRA's siste bestseller, «The Black and White Book».

I et hjørne sitter en tenårings-jente og leser en bok som heter «Aldri si nei». Det henspiller på en artikkel i **Daily Mirror** om «The Black and White Book» under en syv spalters kjempeoverskrift, «Say No, Girls!» (Si nei, jenter!).

Den lille boken «Svart og Hvitt handler lite om sex, men det later til at den har skapt virkelig røre i vår kaotiske jungel av normer og anti-normer.

(Se artikkelen på side 6.)

Baklengs inn i fremtiden

Av Jens Jonathan Wilhelmsen

«Ingen vet hvor vitenskapen fører oss. Vi befinner oss i et tog som raser med økende fart nedover skinnegangen. Ingen enkelt vitenskapsmann er i førerhuset, og det kanstå demoner ved pensene. De fleste av oss befinner oss i spisevognen og ser bakover.»

Dette sitatet er hentet fra amerikaneren Alvin Tofflers best-seller, «Future shock» (Fremtidssjokk). Toffler er en kjent journalist og fremtidsforsker, og boken hans har bragt fram superlativene i mange land.

Tofflers hovedanliggende er det økende livstempo og de virkninger det har på menneskene: «Dette er en bok om hva som skjer med menneskene når de overveldes av forandring. Fremtidssjokk er den nødssituasjon som oppstår når vår organismes evne til å innstille seg på nye situasjoner overbelastes.» Her finner Toffler rotet til mange tidstypiske onder, fra stress til narkotikamisbruk og voldsmoralitet.

Han har samlet et kjempemateriale, som gjør det klinkende klart hvor enestående og annerledes vår tid er. Det tok menneskeheden 3000 år å øke farten fra 30 km i timen (hest og stridsvogn) til 100 km i timen (lokomotivet). Det tok mindre enn 30 år å øke farten fra 600 km i timen (flyet i -38) til 27.000 km i timen (raketten). I Frankrike øket industriproduksjonen med 5% mellom 1910 og den annen verdenskrig, altså på 29 år. Mellom 1948 og 1965, på 17 år, øket den med 220%.

Papirbrudekjole og serieekteskap.

Et resultat av den økede farten er at våre forhold til både mennesker og ting blir av kort varighet, før forbigående. Papirbrudekjolen er et symbol Toffler bruker. Tingene lages ikke for å vare, men for å kastes. 55% av alle varene i et amerikansk supermarked i dag, eksisterte ikke for 10 år siden.

Forbigående blir også våre forhold til mennesker. I løpet av 1967 flyttet 36,6 millioner amerikanere, altså over 1/6 av befolkningen, fra et sted til et annet. «De nye nomader» kaller Toffler det moderne menneske. For fremtidens menneske er bevegelse en livsform. Den kan også resultere i nye former for familieliv, som f. eks. «serie-ekteskap», en rekke ekteskap av forbigående karakter.

Et positivt resultat av all bevegeligheten ser Toffler i at byråkratiet er på vei ut. Det kreves nye or-

ganisasjonsformer for å mestre utviklingen, former som stadig kan forandres videre. Kravet om effektivitet kommer til å motvirke den hierarkiske orden og føre til større medbestemmelsesrett og mer demokrati. Toffler mener at de som er så lidenskapelig engasjert i å bekjempe byråkratiet kan finne seg noe bedre å gjøre: Byråkratiet ligger for døden i alle tilfelle.

Tilbake til studer-kammeret.

Det er tull, sier Toffler, at teknologien kommer til å standardisere livet. Primitiv masseproduksjon gjorde det, men super-industrialismen (Tofflers navn på fremtiden) kommer til å føre i motsatt retning. Vi kommer til å stå overfor valgrikdom og individualisering på alle livsområder. Allerede nå får en lege som abonnerer på *Time Magazine* en litt annen versjon av bladet enn en lærer. Bilene byr på fler og flere modeller for å imøtekommne den individuelle smak. Studentene vil i økende grad kunne legge opp sitt studium selv. Teknologien vil gjøre slutt på standardisert masse-utdannelse og via data-banker vil de fleste kunne skaffe seg de opplysninger de trenger hjemme i sitt studer-kammer.

Hodebånd og gullkantede briller.

Men det er en pris å betale for all denne valgrikdommen og bevegelsen. «Vi står overfor en virkelighet så flytende, så ukjent og så kompleks,» konkluderer Toffler, «at millioner er truet av et sammenbrudd av tilpasningsevnen. Dette sammenbruddet er fremtidssjokk.»

Sjokket er også fysisk. Å leve i omgivelser som stadig forandres krever meget. Det uventede setter igang eksplasive prosesser i kroppen. Vi slites raske. Vi blir stresset.

En forverrende omstendighet er det at vi i stadig mindre grad holdes sammen av alment anerkjente grunnverdier. Også her beveger vi oss mot større ulikhet og mangfoldighet.

En reaksjon er å ønske fortiden tilbake. Dette er ikke noe høyre-fløyen har monopol på. «Til tross for deres lidenskapelige krav om forandring,» skriver Toffler, «har noen grupper på venstre-fløyen like meget hemmelig lengsel etter fortiden som tilhengere av Goldwater og Wallace. Deres indiske hodebånd, deres gullkantede briller, deres måte å kle seg

Forts. side 12

Studenter løser igjen arbeidskonflikt

I forrige nummer bragte NY VERDEN en historie om hvordan studenter i Madras, India, hadde hjulpet til å løse en bitter ni-måneder lang streik i bilindustrien. Av det følgende fremgår det at slike eksempler gjør skole. Historien er tatt fra et brev skrevet i Madras den 17. mars:

Nylig møtte vi to studenter fra en hotellfag-skole. En av dem hadde møtte MRA allerede i 1964, og var den gang en av 52 skolelever som bestemte seg til å betale tilbake penger de hadde snytt buss-selskapet i Madras for.

De spurte oss nå hva de som studenter kunne gjøre for MRA. Vi foreslo at vi skulle lytte til Gud for å finne det ut, og vi var stille sammen en stund. De hadde meget klare tanker. Den første var å be en av lærerne om unnskyldning for å ha forstyrret han undervisning. Den andre var å prøve å få løst streiken som pågikk i regjeringsbakeriet i Madras, som ligger like ved deres skole. Etter å ha snakket ut med læreren, dro de av gårde for å møte direktøren og fagforeningslederne ved bakeriet.

De oppdaget at streiken hadde startet fordi to av arbeiderne hadde fått sparken — den ene på grunn av tyveri, den andre på grunn av dårlig oppførsel. Fagforeningslederen fortalte dem at arbeiderne ikke ville ta opp arbeidet igjen før disse to mennene ble tatt tilbake, og at det var fare for voldsbruk og brenning av bakeriets lastebiler om ikke deres krav ble godtatt.

Deretter møtte studentene direktøren, som sa at han hadde retten på sin side når han nektet å ha disse to arbeiderne i bakeriet. Det så ikke ut til at det var mye prutningsmonn på noen av sidene.

Men etter en lang samtale med studentene begynte direktøren å forandre sin holdning. Han gikk med på å ta tilbake den arbeideren som var anklaget for dårlig oppførsel. Han ble også villig til å la den andre arbeiderens sak bli behandlet av en arbeids-domstol og forpliktet seg til å respektere denne domstolens beslutning.

Med dette nye tilbuet vendte studentene tilbake til fagforeningslederen, som mente at det burde være akseptabelt. Allerede neste dag ble bakeriet åpnet igjen, og arbeiderene vendte tilbake til arbeidet.

Rektor ved hotellfagskolen var begeistret da han hørte om studentenes aksjon. Det viste seg at direktøren for bakeriet var hans nærmeste nabo. Rektor vil nå sende fire studenter til MRAs trenings-sentrums Panchgani på skolens bekostning.

Studenter og skolebarn i Madras i kø før en MRA-forestilling.

"Ofte får jeg ikke sove" -

Sjeik Mujibur Rahman

«Bangladesh er truet innenfra» var overskriften i Aftenposten den 5. april. Regjeringen er uorganisert, lovlosheten øker, økonomien er stagnert og korruptionen er utbredt, fortsatte artikkelen. Heksejakten på «forrædere» ledes ofte av folk som er ute etter stillingene til dem de anklager.

Et team fra Moralsk Opprustning besøkte Bangladesh nylig. Blant dem var industri-ministeren i den indiske delstaten Meghalaya, Stanley Nichols-Roy, den australske labour-parlamentarikeren Kim Beazley og redaktøren av det indiske nyhetsmagasinet *Himmat*, Russi Lala. I løpet av en uke møtte de Sjeik Mujibur Rahman, seks medlemmer av hans regjering, og ledere på mange samfunnsområder.

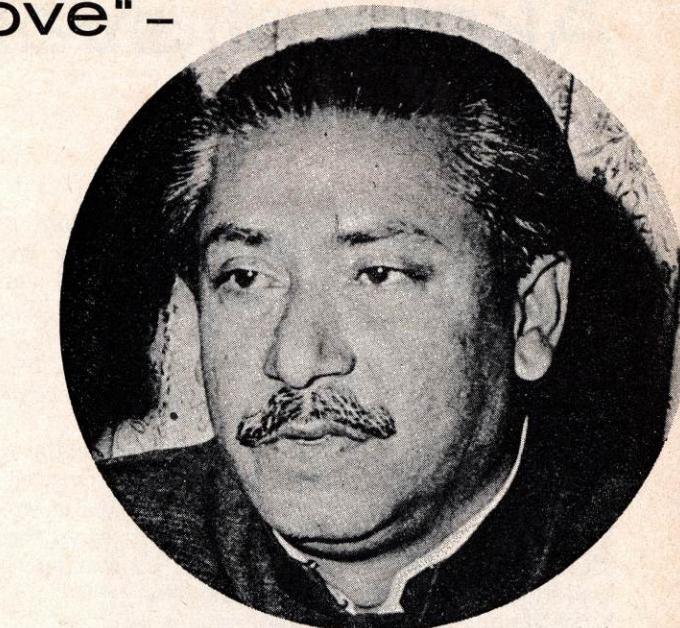
De spurte sjeiken hvilke problemer som beskjefliget ham mest i hans stille stunder. Han svarte: «Til millioner flyktninger er kommet tilbake. 25 millioner i Bangladesh har mistet sine hjem. Før regnet kommer i mai må noe gjøres for dem. Så er det arbeidsløsheten, mangelen på kommunikasjoner, de ødelagte industriene. Ofte får jeg ikke sove om natten.» Med resignasjon i stemmen fortsatte han: «Jeg vet ikke hva som kommer til å skje. Det vet bare Gud.»

Da Nichols-Roy fortalte et eksempel på hvordan han selv hadde opplevet Guds hjelp i en krisе, svarte sjeiken: «Det er noe jeg tror på. Og jeg er et levende bevis på den hjelpen.»

Han takket Beazley, som er det australske arbeiderpartiets talstmann i undervisnings-spørsmål, for å ha bragt inn en resolusjon mot hans henrettelse i det australske parlament. Han spurte Beazley om hans regjering kunne hjelpe med kunstige lemmer til de 500 Muhkti Bahini-soldater som er blitt invader. Beazley tilbød bøker fra Australia til bibliotekene ved universitetene og skolene i Bangladesh. 75% av skolene ble ødelagt i de ni månedene kampane pågikk.

Gruppen møtte også den nye statens undervisningsminister, Yousuf Ali. Redaktør Lala tilbød ham gaveabonnementer på *Himmat* for Bangladesh's seks universiteter og 393 collegier. I en artikkel appellerer han til *Himmat*'s leserne om å bidra til omkostningene. Venner av *Himmat* i Norge har allerede gitt 37 abonnementer.

Bangladesh står som kjent overfor veldige økonomiske problemer. Vest-Pakistan har holdt industrien i landet nede. De industrier som var der, ble for det meste eiet av vest-pakistanere, og mange av dem er idag ute av drift. 247 jernbanebroer er øde-

lagt. Et av de mest akutte behov er bolgeblikk for å skaffe husly til landets 35 millioner hjemløse.

Handelsministeren, M. R. Siddiqui, mente likevel at en kan håpe på økonomisk fremgang. For det første fordi landet er rikt på jute, ris og te. For det annet fordi det administrative apparat fremdeles er intakt, og for det tredje fordi folkets innsatsvilje er der.

En faktor er også at Bangladesh og Norøst-India danner en naturlig geografisk og økonomisk enhet, og at handelen her nå begynner å ta seg opp. Stanley Nichols-Roy, industriminister i den indiske delstaten Meghalaya, som tok del i en MRA-konferanse i Danmark ifor, besøkte Bangladesh samtidig med redaktør Lala, og åpnet offisielt handelen mellom Bangladesh og Meghalaya. Den hadde vært avbrutt siden den indisk-pakistanske krigen i 1965.

Det ventes delegasjoner fra Bangladesh til Moralsk Opprustnings asiatiske sentrum i Panchgani nær Bombay, den første kanskje allerede i mai. Slik situasjonen er, er det mange som ikke kan betale for reise og opphold. En forutseende norsk forretningsmann besluttet i høst å gi det beløp han får fra folkepensjonen hver måned som et bidrag til å finansiere reiser fra Bangladesh til Panchgani. Familie og venner av ham har tatt opp tanken, og hittil er over 16.000,- kroner blitt samlet inn til dette formålet.

Da redaktør Lala snakket med Sheik Mujibur Rahman, viste han ham førstesiden av *Himmat* med et stort bilde av sjeiken. Under bildet stod det: «Jeg har intet hat». Sjeiken så lenge på det og gjen-tok: «Det er riktig. Jeg har intet hat.»

Det er ingen selvfølgelighet for en leder som har tilbragt over ti år av sitt liv i fengsel, og hvis folk har lidt så meget. Det er et løfte for Bangladesh's fremtid.

Aksjon i svart-hvitt

Av Magnus Robach

Revolusjon er blitt et hverdagsbegrep i det konsernerte England. Og England av idag befinner seg utvilsomt i en revolusjonær situasjon. I et land som ofte kjennetegnes av makelighet er saker og ting begynt å skje, og skje fort. Situasjonen i Nord-Irland er blitt revolusjonær. Kullgruvestreiken i februar styrtet nesten regjeringen, ingen vet når neste utladning kommer.

I lys av dette er det kanskje ikke så merkelig at folk blir mer og mer åpne for enhver ny impuls, enhver antydning til en utvei. Kynikerne sier at engelskmennene tåler det meste og at England vil bli som det er en god stund til. Men forandringens krefter er så sterke at en fundamental omvelting virker uunngåelig. Spørsmålet er bare i hvilken retning den kommer til å gå.

Ordet *revolusjon* gjaller mellom Oxfords middelalderske stenvegger. Her møttes 150 mennesker i uken før påske, på invitasjon fra en gruppe engelske studenter, til noe de kalte en «aksjonkonferanse».

En konferanse i Oxford ventes kanskje å ha en akademisk karakter. Ikke denne. Fra første stund rår ånden «praksis før teorier». Det er ganske betegnende at konferansen munner ut i ulike aksjonsgrupper som inviteres til forskjellige deler av Storbritannia.

«På grunn av manglende interesse innstilles morgendagen». Slik begynte invitasjonen til konferansen. Men den fortsatte: «Men vi er interessert. Løsninger er mulige.» 150 mennesker fra 19 land fulgte innbydelsen og kom.

En av konferansens tema var spredningen av en liten «revolusjonær håndbok» som nettopp er kommet ut.

Mange mennesker finner tilfredsstillelse i teoretiske utlegninger. Men det er kanskje også slik at fler og fler «intellektuelle» søker mot det praktiske og enkle. For ikke lenge siden krevdes det av ethvert skuespill, hver bok, hver film at den skulle være «sofistikert», menneskene skulle forstå at verden er komplisert. Men utviklingen er gått i retning av enkelhet. Det er blitt mulig å si hva man mener, og uttrykke det enkelt.

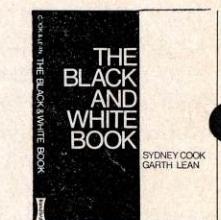
Det var med disse refleksjonene i hodet at jeg leste det lille skriften som heter «Den svarthvite boken». På et kvarter lærte jeg å kjenne grunntankene i en revolusjon som bygger på forandring i mennesket, og jeg fikk praktiske anvisninger for hvordan jeg kunne starte den.

Boken er i første rekke beregnet på skolene, der den ideologiske aktiviteten er meget intens. Peter

Rundell, en av de studenter som har redigert boken, sier: «Vi vil gi det vanlige menneske et enkelt aksjonsprogram. Både høyre og venstre skal kunne finne noe nytt i den. Det eneste kravet som stilles til leseren er at han vil forandre på det som er galt omkring ham.»

I løpet av de seks dagene etter utgivelsen hendte følgende: 50.000 eksemplarer ble solgt. Ellevi aviser bragte kommentarer. Den er blitt behandlet i et nasjonalt TV-program, de fleste radiostasjoner har omtalt den, skoler rundt om i landet har bedt om en presentasjon av den. Boken er oversatt til walesisk, fransk og tysk.

Den lille bestseller.

Hva er grunnen til at denne boken har slått så sterkt an akkurat nå?

Peter Rundell: «En faktor tror jeg er at boken gir et klart og utvetydig forslag til umiddelbar aksjon. Den gir klar beskjed om troen på moralske normer, om sex, narkotika, penger og makt. En 'liten rød skolebok' har sirkulert i skolene og man har sammenlignet de to.»

Under overskriften «Håndbok for kristne revolusjonære» siterer *The Times* Garth Lean, en annen av forfatterne: «Vi mener at forvandling trengs i England like meget som i noe annet land. Boken tar sikte på å vise at en yngre generasjon hvis reformvilje til og med omfatter deres eget liv, kan forandre det etablerte samfunn.»

Hva er bokens mål?

Peter Rundell: «Nord-Irland er et bokens viktigste mål. Dit og til andre steder i Storbritannia håper vi å reise i grupper fra denne konferansen. I skolene legges grunnen til mye av den frykt og mistenksemhet som finns der, og jeg tror at denne boken kan hjelpe til å gi et svar til nettopp det.»

Men konferansen har også befattet seg med andre ting. I temagrupper har man drøftet spørsmål som miljøforurensning, EF og massemedias rolle i samfunnet.

«Den svarthvite boken» viser på en enkel og annerledes måte hvordan det gale i samfunnet kan angripes. Kan den være noe for oss?

En afrikansk statsmann in memoriam

Dr. William Nkomo som nylig ble valgt, som første afrikaner, til president for Det sydafrikanske institutt for forhold mellom rasene, døde i Pretoria søndag 26. mars.

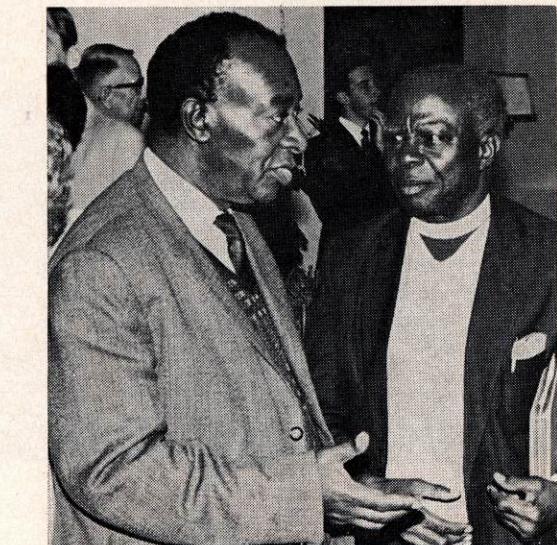
27. mars omtalte *New York Times* ham som «afrikanneres fremtredende leder, talman, pedagog og apartheidkritiker. Nr. Nkomo ble 58 år. *Yorkshire Post* beskrev ham som «alle sortes far».

I Syd-Afrika ble hele førstesiden i Johannesburgs avis *The World* (utgitt og redigert av afrikanere) samt to sider inne i avisen viet Dr. Nkomos bortgang. De hedret hans minne som «en av Syd-Afrikas mest fremtredende sorte ledere som alltid uredt sa sin mening» og sa at «han bekjente seg til nasjonalismen, men elsket alle fokeslag i Syd-Afrika.» Avisen skrev videre at budskapet om hans død «spredte seg som ild i tørt gress gjennom Pretoria og omegnen. Efter få timer begynte ledere innen kirke og kommune, pedagoger, venner og tilhengere å strømme til hans hjem i Atteridgeville for å hedre en av Syd-Afrikas store ledere.»

I en særartikkel om valget av Dr. Nkomo til president for Det sydafrikanske institutt for forhold mellom rasene i januar i år beskrev *Rand Daily Mail* ham som «en alminnelig mann — likevel representant for enhver.» «Dr. Nkomo er kjent som leder, talman og pedagog, enda ingen har utpekt ham eller valgt ham. Men nettopp fordi han handler på eget initiativ, representerer han enhver, og kan tale den usminkede sannhets sak for alle afrikanere.»

I fjor var Dr. Nkomo leder for en gruppe på 20 sorte og hvite — inklusive syv rektorer — til Moralsk Opprustnings verdenskonferanse i Caux, Sveits. På sin Europa-tur forøvrig besøkte de Nord-Irland, hvor den daværende kommunalminister, Mr. David Bleakly, kalte dem «sosiale planleggere i høyeste potens.» Dr. Nkomo hadde også samtaler med Cardinal Conway og Erkebisop Simms, Pastor Ian Paisley og regjeringsmedlemmer. I Dublin traff han statsminister Lynch.

De taler Dr. Nkomo holdt i Storbritannia og ved den internasjonale konferansen i Caux, ble kontinuerlig gjengitt i pressen i Syd-Afrika. «Jeg har alltid drømt om å bryte alle undertrykkernes makt i denne verden,» sa Dr. Nkomo i en av sine taler i Caux. «Men vi må også bryte hatets og stolthetens lenker i oss selv. Hva vi trenger — på krysset og tvers i det afrikanske kontinent — er en commando-styrke som kjemper for at våre ledere blir ubestikkelige, at de hater det som skiller menneskene og at de le-

William Nkomo t.v.

vendegjør den tro som er en livsbetingelse for mitt kontinents fremtid.

«Vi i Syd-Afrika som vil dette, ønsker ikke å ute-lukke noen — vi vil samarbeide med folk fra alle Afrikas hjørner for å finne kontinentets bestem-melse.»

Dr. Nkomo fortalte om den tiden han som ung nasjonalist var for bruk av vold og grunnla ungdomsligaen i Den afrikanske nasjonalkongress. «Det var en tid vi planla å kaste den hvite mann på sjøen», sa han. «Det vi kjemper for nå, er en ny type hvite mennesker, som sammen med oss vil arbeide for et nytt Syd-Afrika.»

I Essen – hjertet av Ruhr

«Demokratiet står på prøve. Kan det vinne sine borgere til å ta ansvar? Vil det lykkes å bygge broer hvor det som er felles er blitt ødelagt og striden er blitt usaklig? Kan maktsyken hos enkeltmennesker, grupper og nasjoner tøyles?»

Fra Bonn fortalte et sosialdemokratisk parlamentsmedlem hvordan prestisjetenkning, bitterhet og frustrasjon ofte skapte overflødige og farlige motsetninger. Han fortalte også om den åpenhet og interesse han møter når han tar opp disse problemene. Som et eksempel nevnte han at et parlamentsmedlem fra opposisjonen hadde bedt ham om også å tale på hans vegne i det budskap han la fram i Essen.

Hans kone konkretiserte det hele ytterligere ved å fortelle hvordan en strid i familien var blitt bålagt ved en uforbeholden unnskyldning fra henne side.

En ungdomsleder fra Bensheim ga et eksempel på voksende internasjonal ansvarsbevissthet. Den organisasjon han er leder for (Offensive Junger Christen) har i vinter samlet inn 400.000,- kr. til støtte for Rajmohan Gandhis aksjon i India. Beløpet representerte mange store og små personlige offer. Et 18-års ektepar ga 700,- kr. som de hadde spart sammen for å kjøpe seg et stereoanlegg. En sykepleierske i Berlin solgte et smykke. I en skole sydde guttene 1000 små sekker. I hver av dem fylte de ris tilsvarende en gjennomsnittlig dagsrasjon i India, og solgte dem på torget i sin by. De skrev senere at denne aksjonen hadde revet dem ut av den selvopptatte kretsingen om egne problemer.

Sterkt inntrykk gjorde en engelsk bygningsarbeiders beretning om hvordan han og to venner, en havnearbeider og en flymekaniker, på egen regning hadde reist til Nord-Irland for å arbeide for forsoning. Resultatet var at 40 katolikker og protestanter fra Nord-Irland, noen av dem på ytreflygene sine folkegrupper, kom sammen til en MRA-konferanse i England.

Tyske, franske og engelske arbeidere satte seg etter konferansen sammen for å tenke fremover. Bl. a. besluttet de å arbeide på et skuespill som skal fremsette deres erfaringer og idéer.

«Det er ikke bare sant at det enkelte menneske kan gå i seg selv og slå inn på en ny kurs. Også et folk kan legge en ond fortid bak seg og innta en ny plass i historien», sa Willy Brandt i Storkyrkan i Stockholm. Troen på denne muligheten bar konferansen i Essen.

Usikkerhet preger stemningen i Bonn. Regjeringen kan bare regne med en stemmes flertall når det i Forbundsdagen skal stemmes over øst-avtalene.

I en årekke etter krigen var de to store partiene, sosial-demokratene og kristeligdemokratene, enige om hovedlinjene i tysk utenriks-politikk. På et tidspunkt da denne enigheten kunne trenge mest, nemlig under utarbeidelsen av et nytt forhold til Øst-Europa, er den gått tapt. Partene gir hverandre gjensidig skylden for dette.

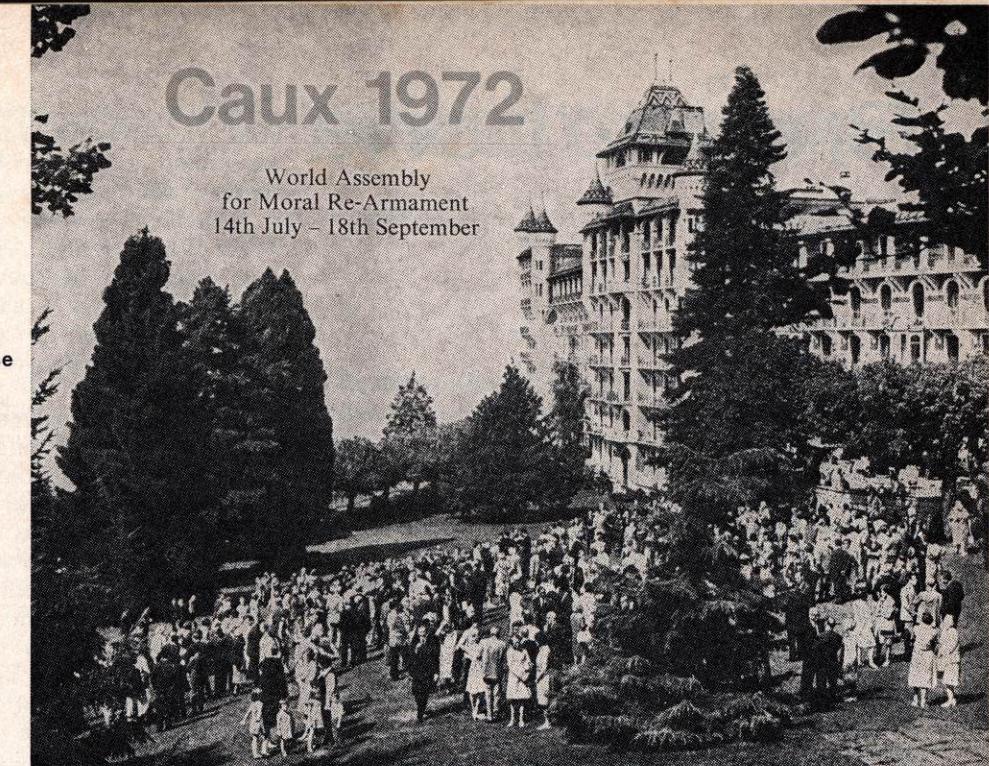
Hvordan kan det skapes et nytt tillitsgrunnlag og et visst minimum av samstemmighet?

Alminnelige tyskere som søker et svar på dette spørsmålet hadde innkalt til en europeisk konferanse for Moralsk Opprustning i Essen, Ruhr-områdets hjerte, den 18. og 19. mars. Over 200 deltok, derav 50 fra Benelux-landene, Frankrike, Sveits, England, Sverige og Norge.

Forskjellige politiske standpunkter og yrkesgrupper var representert. Møtene ble ledet av en gruvearbeider fra Ruhr, en lektor fra Berlin, en teolog fra Baden-Württemberg, en redaktør fra Rheinland-Pfalz.

I innbydelsen trakk de opp rammen for det som lå dem på hjertet:

Invitasjon til sommerens konferanse i Caux, 14. juli til 18. september.

CAUX – unik møteplass for hele verden

I FN-hovedkvarteret i New York samles delegater fra 132 nasjoner. Men spørsmålet er om de virkelig møtes, om debattene noen sinne blir en dialog.

Mountain House i Caux er ingen skyskaper. Men det når bokstavelig talt skyene på sitt utsiktspunkt 700 meter over Genfersjøen med Europas høyeste alpemassiv som horisont. Skjønnere møteplass finnes knapt på denne jord. Men det er ikke for naturskjønhets skyld at folk søker til Caux. Det er fordi det er en reell betydning for verdenssituasjonen at denne lille minoritet av menneskeheden har funnet en slik løsning? Til det berettigede spørsmål kan man først svare at denne løsning er den eneste realistiske, fordi den er radikal nok til å gå til roten av problemerne. Også politiske fredsavtaler og samfunnssystemer må ha sitt grunnlag og garanti i forpliktelser til absolute moralnormer for at de ikke raskt skal brytes ned av nye konflikter. For det andre kan man svare at kampen mellom godt og ondt, rett og urett i verden ikke avgjøres av menneskelige majoriteter. Et eneste lite men konstant lypunkt kan uskadeliggjøre et stort mørke. Caux har med dette blitt sammenlignet med et fyrtårn som viser menneskeheden en trygg kurs gjennom et stadig tettere verdensmørke.

Det som gjør Caux til den mest interessante møteplass i verden er ikke bare at man der får anledning til å leve med *fra innsiden* i de problemer som volder spenningene og splittelsen mellom mennesker og nasjoner, raser og samfunnsgrupper. Det unike ved Caux er at mennesker som lever midt i disse problemene der møter en løsning og et håp.

Ved å stille sitt liv under absolute moralske normer har mennesker av alle kategorier, fra alle kontinenter, funnet en vei ut av indre og ytre konflikter i sitt eget liv, i sin familie, i samlivet og samarbeidet med andre mennesker.

Men kan det virkelig være et håp, kan det ha no-

Fremtidens historieforskning kommer sikkert til å bekrefte hva Caux «usynlig men effektivt» (for å sitere Konrad Adenauers ord) har betydd i det internasjonale fredsarbeide etter annen verdenskrig, for forsoning mellom land og folk, og for verdensøkumenikken i dens dypeste dimensjon.

Nils Gösta Ekman.

Brev fra Lone

En ung dansk pike
skriver fra India.

New Dehli, 24. marts 1972.

En snebold i nakken — hvilken drøm! Iskolde fanter kommer løbende op ad gaden, hånden ryger frem i begejstring — men ak — et fatamorgana. Skoene klemmer, fingrene klistrer. Hvor Indiens sol dog bager ubønhørligt, når man står og venter ved busstoppet. Den ene forkerte bus efter den anden farer forbi, støvet hvirvles op, og man underer sig over, hvordan de klarer det. For her kører man ifølge teorien i venstre side — i praksis hvor man kan. En overfyldt bus sagtner farten, kø eksisterer ikke, det drejer sig kun om hurtigt at få en fod på trinbrættet og klamre sig til dørkarmen for resten. Mens farten igen sættes op, forsøger man at komme indenfor. Sådan foregår det, når vi 2 gange om ugen for 30 øre ta'r på den 40 min. lange bustur ud for at besøge nogle af pigerne på Dehli universitet.

Om dette og om alt, hvad der er hændt i de 5 måneder jeg har været her: Mørklægningen, og angst, krigen med dens spænding og sorg, endelig sejren, jubelen og freden, der ankom med julen. Efter nyårskonferencen på MRA's center i Panchgani, hvor en gruppe naxalite drenge endte med at overgive deres våben til centrets ældste beboer. Nu er de gået over til en anden form for revolution. Den Pekingtrænede uoffisielle «udenriksminister» fra Mizo-bjergene i Nordøstindien, der sagde: Hidtil har Peking været mit ideologiske center, nu er det Panchgani. Om dette, om alle de mange hjem jeg har besøgt og boet i, den overvældende gæstfrihed, om landets skønhed og meget mere, kunne jeg fylde en bog.

Men mest spændende har jeg fundet mødet med harijans her i New Dehli, hvor jeg har opholdt mig i snart 3 uger. Harijans betyder Guds børn, et navn Mahatma Gandhi gav denne gruppe mennesker, der tidligere kaldtes de urørlige (de kasteløse) og som udgør 100 mill. ud af Indiens 550 mill. indbyggere.

Ifølge loven findes der ikke nogen diskrimination imod dem, men som i de fleste lande er loven forud for folkets tankegang, og deres arbejde består oftest i at feje gader, skure gulve og wc'er. For år tilbage måtte harijans ikke tage vand fra bybrønden, da det ville forurene vandet.

Vores MRA-hjem ligger kun 5 minutters gang fra Indiens største harajan-koloni. Fire mand derfra kommer hver morgen kl. 7.15 over for at dele stillestund med mændene herfra.

Forleden inviterede de os over for at træffe deres venner. Vi spadserede ind igennem kolonien med en

lang hale af børn efter os, passerede forbi et kømærked, hvor tusinder af fluer summede af begeistring, og ankom til en jordhytte, fra hvis bølgetag der hang et skilt med påskriften: «MRA-office».

Nabolaget var blevet ransaget for møbler, det viste assortimentet. Det var familiens yngstes etårs fødselsdag, og soen havde den foregående dag fået 7 pattegrise — så vi holdt fest — med the og kiks. Alle de små tjavsede piger og drenge, der som skudt op af jorden omringede os, tog ivrigt del i herlighederne.

Efter at vi var blevet spurgt om, hvordan vi traf MRA, og hvad det betød for os, fortalte de selv: én om, hvordan flere i hans familie var døde af underernæring. Da han var 10 år gammel, måtte hans venner lære ham at le, nærsomhelst han åbnede munnen var det for at forbade indere fra højere kaster. Man langsomt begyndte han at forstå, at hans had mod dem, som han antog for at være ansvarlige for udbytningen af hans folk, var lige så forkert som den behandling, han og hans folk havde modtaget. Han besluttede sig til at gå til fire mænd og be' om tilgivelse for at have planlagt at myrde dem, fordi de havde gennembanket hans yngre bror. Til hans overraskelse aksepterede mændene det, og de begyndte at arbejde sammen.

Han besluttede så at lave sin egen lille skole, samlede børnene fra de hjem, hvor forældrene ikke havde råd til at lade et barn «spilde tiden» i skolen, og begyndte at lære dem det lidt han selv vidste, at skrive, læse og regne — samt en fjerde lektie — at lytte til den indre stemme.

Dette førte til, at en anden mand, der plejede at komme fuld hjem og banke sin kone, bestemte sig til at stoppe drikkeriet. Han gik til alkoholbutikken, hvor han plejede at handle og fortalte om sin beslutning. Forhandleren fulgte ham en tid i vantro, begyndte så at se forandringen i familien og sagde til sig selv: Hvis denne mand, der er kommet hver dag i tyve år for at købe alkohol, kan standse, så må der ligge noget bagved, måske skulle jeg holde op med at sælge alkohol. Det gjorde han, og gik og overbeviste to andre om det rette i at gøre det samme. Drikkeriet i kolonien er nu gået ned til det halve.

Midt under vores samtale kom grisen pludselig brasende ind gennem den lille dør, standsede skrækket i vores midte, og bakkede så hurtigt samme vej ud — under hjertelig latter.

Andre fortalte om hvilken forskel deres møde med MRA havde gjort i deres liv. At de havde fundet værdighed og mål.

Det som virkelig slog mig var, at her var nogle af verdens mest underprivilegerede mennesker, med al mulig grund til at bruge vold, slå i stykker og dræbe. Hvad mange har gjort og stadig gør. Men fremfor et liv i frustration og had har disse mænd valgt at tage ansvar. De har besøgt præsidenten, fortalt om sig selv og hvilket samfund de arbejder hen mod. I løbet af den nationale uge for forebyg-

Svensk påske

"Stigen" i Karlstad

Elmsta i Roslagen (Sverige) var møteplass for 110 deltagere i Moralsk Opprustnings nordiske påskekongferanse. Sverige var representert fra Malmö i sør til Tärendö i nord, mens grupper fra Finland og Norge ble hilst spesielt velkommen.

Hva gir Norden til verden — i første omgang gjennom verdenskonferansen for Moralsk Opprustning i Caux i sommer? Med dette spørsmål som utgangspunkt drøftet man planer for de kommende måneder.

Arbeidsgrupper tok opp spørsmål i forbindelse med næringsliv og skole. Ved hjelp av sketsjer ga man på påskeaften dramatisk form til visse hendelser innen svensk skole, industri og jordbruk i senere tid.

En ung arbeider som kom i kontakt med Moralsk Opprustning like før påske, berettet for konferansen: «For bare noen uker siden kalte jeg meg selv ateist. Det gjør jeg ikke lenger. Det dummeste som finns er å fornekke noe man ikke kan motbevise. Jeg er ikke så fortrolig med dette med Gud som mange av dere. Men jeg håper det skal forandre seg og at jeg skal finne en oppriktig kontakt med Gud.»

I en finsk familie hadde språkspørsmålet gitt grunn til splittelse. Familiefaren sammenfattet en dag sine inntrykk på svensk, et språk som han tidligere hatet. Han sa at broer ble bygget i familien og mellom de nordiske landene.

På Langfredag avla konferansedeltakerne besøk i Skederids kirke og Finsta gård, hvor Hellige Birgitta ble født i 1303. En nyskreven ballade om Birgittas liv ble sunget i kirken. Gjennomgangstemaet for balladen var helgenens kjente bønn «Herre, visa mig vägen och gör mig villig att vandra den».

Karlsts gamle, tradisjonsrike teater fikk besøk av en gruppe nordmenn den 11. mars. De kom fra Oslo, hvor de har gitt flere forestillinger av Peter Howard's enakter «Stigen» i løpet av det siste året. Direkte fra sine daglige verv bak disken, på skolebenken eller kateteret, på sykehus eller ved kjøkkenbenken, har de tatt dette stykket til vekslende publikumsskarer.

Värmelendinger fra forskjellige deler av landsdelen inviterte den norske gruppen. Etter forestillingen fikk publikum anledning til å støtte bejenktskap med aktørene og den overbevisning som ligger bak dette uvanlige foretagende. En skolemann kommenterte: «Peter Howard har fått inn utrolig meget venskap i dette korte stykket. Det kaller jeg relevant kristendom.»

Gjennom plakater og flygeblad fikk Karlstad beskjed om det norske besøket.

— Indira Gandhi udtalte forleden, at 1971 af eksperter var blevet forudsagt at være det år da hungersnøden i Indien ville nå klimax, men det blev det år, da landbrugsafgrøderne slog alle rekorder.

Mit indtryk af Indien, er et land, der stadig har enorme problemer og stor brug for hjælp. Samtidigt er der en voksende selvtillid, og en materiel og åndelig udvikling — godt på vej mod et modent demokrati med en indflydelsesrig fremtid.

Hjertelig hilsen Lone Uhrenholt.

klippet

BAKLENGS INN I FREMTIDEN . . .

Forts. fra side 3.

på er hentet fra forgangne tider, og deres idéer også. Terror-metoder fra århundreskiftet og det sorte flagg som anarkiets symbol er kommet på mote igjen. Rousseaus myte om Den edle ville florerer. Antikke marxistiske idéer, som i beste fall kunne brukes i gårdsdagens industri-samfunn, hentes fram som patentlösning for morgendagens super-industrielle samfunn. Ønsket om å vende tilbake forkler seg som revolusjon.»

«USA oppviser i dag de samme symptomer som et menneske som går gjennom et nervøst sammenbrudd,» sier Daniel Moynihan, tidligere Nixons ekspert på urbaniseringsproblemene. Årsaken er den ukontrollerte farten inn i fremtiden, mener Toffler. Og han advarer europeere og andre som er tilbøyelige til å fordømme USA, at deres tur kommer.

Stabilitets-soner.

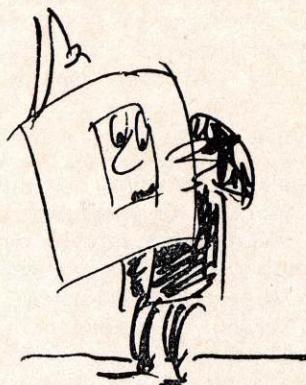
Hvor Toffler er svakest, er når han skal foreskrive oss medisiner mot fremtidssjokk. Det hjelper, skriver han, om vi kan skape oss «personlige stabilitetssoner» av lengre varighet, som et godt ekteskap, en langtids-jobb, regelmessighet i dagsforløpet. Stort ansvar legger han på skolen, som han kritiserer for å være fortids- i stedet for fremtidsorientert. Han krever øket offentlig kontroll med den teknologiske utviklingen og dens bivirkninger, som forurensning.

Men Toffler har lite å gi når det gjelder det vesentligste: At mennesket midt i alt som flyter trenger et fast holdepunkt, uforanderlige verdier som setter det i stand til å skjelne mellom rett og galt, falsk og ekte, byggende eller ødeleggende. Hvert menneske trenger et indre uavhengighetspunkt som gir styrke til å stå midt i verden uten å være av verden.

Den berømte fysikeren Max Planck sa en gang: «Jeg ble troende fordi jeg tenkte tingene helt igjenom, og oppdaget at jeg ikke kunne komme lenger. Vi stopper å tenke alt for tidlig.»

Toffler er stimulerende fordi han har tenkt mer enn de fleste av oss. Men kanskje også han har stoppet for tidlig. Å leve i forandringens tidsalder uten uforanderlige moral-normer og Guds ledelse er som å bevege seg i ukjent terrenget uten kart og kompass. Det er en ting å venne seg til farten, en annen ting å vite hvor ferden fører hen. Og det vet vel bare en: Han som har skapt det hele.

Future Shock
av Alvin Toffler
Pan Books Ltd., London.

Vi står midt opp i vår svenske forvirring . . . Vi tilpasser alt til den ytre virkelighet og måler vår velstand etter et voksende nasjonalprodukt. Men . . . velstanden er i ferd med å spises opp bakfra. Av hva? Av vårt følelsesliv. Av psykosomatiske sykdommer, som de kalles.

Intervju med Kjell Grede i Expressen,
20 mars 1972.

Selv om usikkerheten hos unge ikke er ny, er den mørkbart stigende. Årsagen er ifølge min teori, at mange unge står over for en tilværelse med manglende autoritet. Og ved autoritet forstår jeg mennesker, som fagligt er sikre, og som tør bruge deres sikkerhet og ansvarsbevidsthed i forbindelse med dem, de har til hensikt at hjelpe.

De hurtige forandringer i verden er skyld i en usikkerhet hos forældre og skoler, der ikke forplanter sig til de unge. Forældre og lærere tør ikke mere optræde med den autoritet, som kunne være gavnlig for børn.

Cand.psych. Ragna Lund i et intervju i Weekendavisen, 10. mars 1972, under titelen «Psykiske problemer i gymnasier flerdoblet».

Med hvilke beviser kan man overbevise seg selv om at den planmessige ødeleggelse av kirkens ånd og legeme er den beste metoden for å bevare kirken? Bevare den for hvem? Åpenbart ikke lenger for Kristus. Bevare den på hvilken måte? Med en løgn? Men etter en løgn, hvis hender kan da gi alterets sakramente?

Patriarkens ansvar overfor Gud er større enn hans ansvar overfor staten. Offer er det eneste kampmiddelet for den som ikke har noen makt. I tidligere tider ble martyrer kastet til løvene. Idag ville de bare miste sine kirkeembeder.

Utdrag av forfatteren Aleksander Soljenitjins «Brev i fasten» til den russisk-ortodokse kirkes overhode, patriark Pimen.

Kort nytt

TEHERAN

Siden begynnelsen av februar har Irans fjernsyn sendt regelmessige programmer om Moralsk Opprustning, med foredrag og åtte av MRAs filmer. Ca. 100 studenter har meldt seg til kurset og betalt kurspengene.

ROMA

En gruppe unge arbeidere, noen av dem arbeidsløse, har nylig avsluttet en ukes aksjon med den italienske versjonen av Peter Howards skuespill «Gjennom hagemuren».

CAUX, SVEITS

Delegater fra Italia, Østerrike, Tyskland, Frankrike og Storbritannia tok del i en påskesamling her 30. mars — 3. april.

LONDON

Ledelsen av Westminster-teatret har annonseret at neste oppsæting — en multi-media musical om Frank Buchmans liv og arbeide — åpner den 27. april.

HOLLAND

Professor Theofil Spoerris biografi om Frank Buchman, «Dynamik aus der Stille», er oversatt til hollandsk. «Boken har vist meg på nytt at den som ikke lever etter Guds vilje blokkerer andre menneskers adgang til Gud,» uttalte en Jesuitt-pater ved mottagelsen i forbindelse med utgivelsen. «Buchmans meget inspirerte liv har fordypet prestetjennestens mening for meg.»

Den hollandske utgaven ble presentert på fjernsyn 12. mars, og ble tidligere omtalt i radio. Haagavisen *Het Vaderland*, som bl. a. vanligvis leses av landets lederskap, bragte en bokanmeldelse på over en tredjedels side.

Diriger Deres
import via

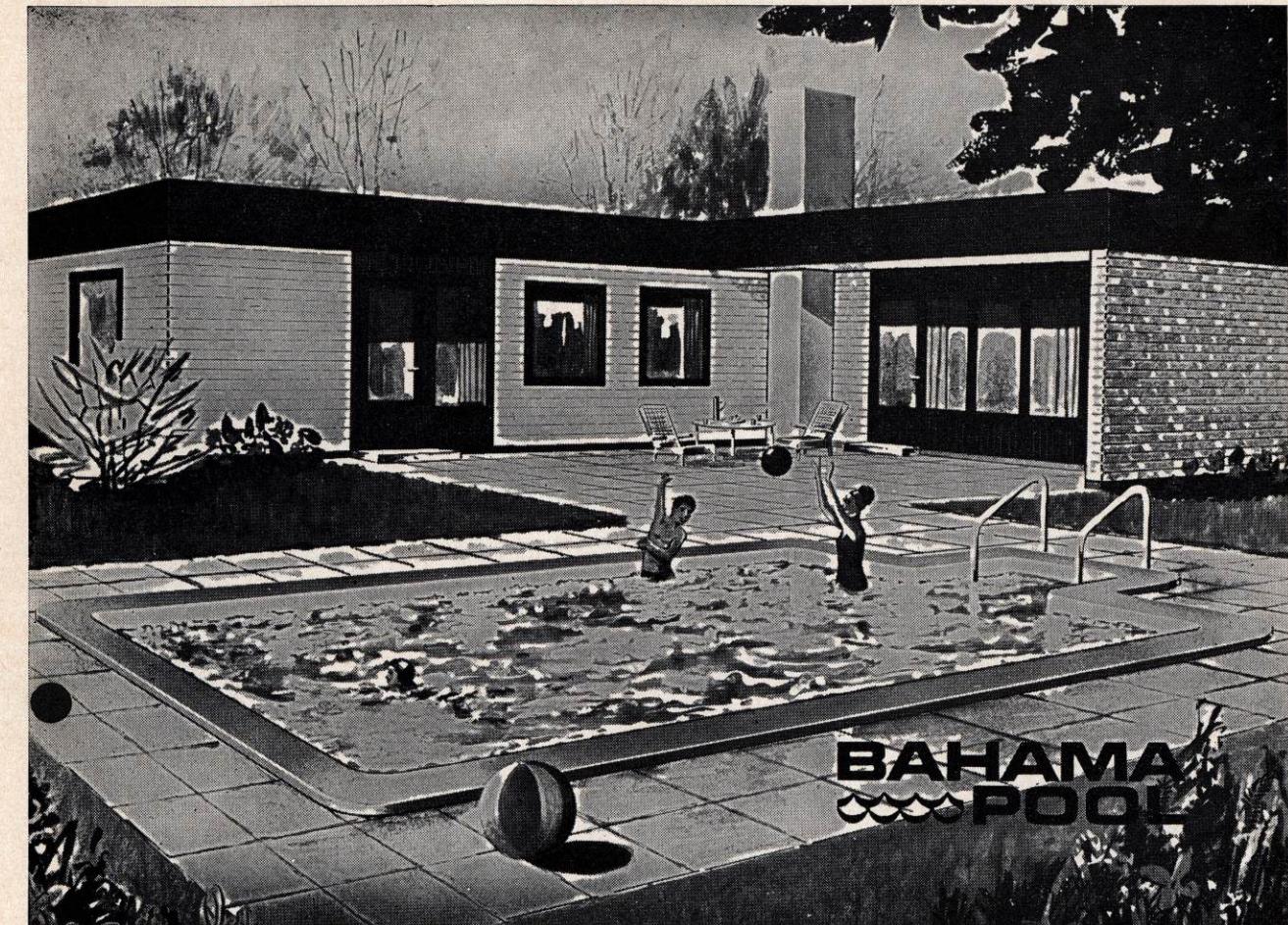
KRISTIANSAND

med sine gode
forbindelser fra
utlandet.

Vi tilbyr Dem
lagring, fortolling
og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget,
Kristiansand.

For kr. 30,- kan De holde
Dem underrettet hele året
om Moralsk Opprustnings
verdensomspennede arbeid.

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A SABA

NY VERDEN

Sophus Lies gate 5

Oslo 2

Postgirokonto 125 79

For studenter og skoleungdom: kr. 15,- pr år.

**Exklusiv swimmingpool
i glasfiberarmerad plast
(6–8 mm väggtjocklek)**

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenvavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyrl

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS